

Jaan Kallas
juhtunud Tartu
Kaubemaja ja ASI
Sangar, praegu
Kalevis mentor

Alvar Sõerd
maksuameti endine
peadirektor

Mihkel Sims
endine ETX
juhatuse esimees

Tõnu Laks
Wendre eksjuht,
praegu OÜ Laxori
juht ja omanik, firma
tegeleb kinnisvaraga

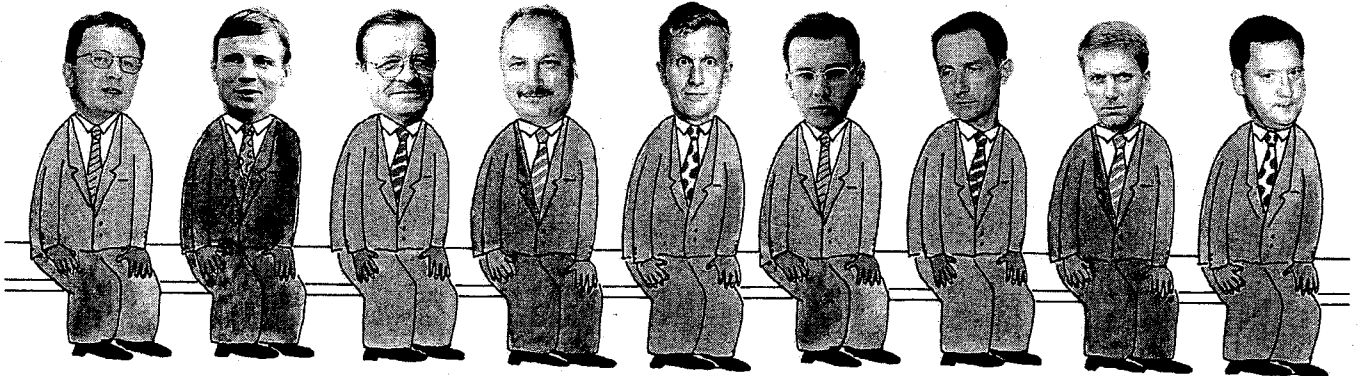
Ivar Lukk
Forekspangaga
asutaja ja juht,
endine Tele2 juht

Gunnar Kobin
Kesko Eesti eksjuht,
praegu tegeleb oma
firmaga

Meelis Kukk
Vilnurga eksjuht,
praegu väikesa
mööblifootnisfirma
OÜ Yggdrasli juht ja
omanik

Madis Võoras
Klementi eksjuht,
praegu väikesa
õmbusettevõtte OÜ
Narso Eesti juht

Raul Kastan
endine Werol
Tehased juht,
praegu Leedu firma
Linax ir Vaza Eesti
esindaja

Tippjuhtidest varumeeste

Eile lühenes tippjuhtide varumeeste pink ühe võrra – mängu kutsuti Rautakesko eksjuht Peeter Raudsepp, kes hakkab pärast osavõtjate poolest üllatuslikult kõrgetasemelist konkursi juhtima riigifirmat Eesti Post. Mitukümend endist suuretevõtte juhti jääb aga endiselt ootama uut võimalust – vahetusmängijate pink tippjuhtide meeskonnas on kõigi aegade pikim.

Kristina Traks
kristina.traks@arip.ee

Viimase paari aastaga on eri põhjustel vahetunud mitmekümne suuretevõtte juhid, kellest paljud täna tagasi-tõmbunud oma äridega tegelevad ning samal ajal ka parema pakkumise järele ringi vaatavad.

Suuretevõtetest kohalt lahti saanud juhi perspektiiv Eestis on üsna mükker, ta ei pruugi samaväärset tööd leida pikka aega ja ka välismaal sarnase töökooha leidmise tõenäosus on nullilähedane. Väljapääsudeks jäävad oma firma loomine, konsultanditegevus, mõne niigelas seisus firma saneerimine, leppimine madalama palga ja positsiooniga.

Fontese personaliotsingu juhi Kalre Suti sõnul on tõesti tööjõuturul praegu palju endisi töötuid tippjuhte või juhte, kes heameelega liiguks teise töökohta. "Eesti Posti juhatuse esimehe mastaa-

biga konkursse on Eestis väga vähe, mõned aasta jooksul," ütles Sutt. "Näireks praegu otsitakse ARKI (autoregistrikeskus – toim.) juhti."

"Kallim kaup ongi pikema müügitseadega, nagu näiteks kallid autod," ütles CV-Online Group OÜ juhatuse liige Agu Vahur. "Endistel tippjuhtidel pole mõtet enne oma hinda alla lasta, kui nad hakkavad muutuma nn laojäägiks."

Mida siis peaks töö kaotanud tippjuht tegema? Võimalusi Eestis pole just

palju ning ka välismaale tööle minemine pole Vahuri sõnul kerge. "Lätis ja Leedus on küll võimalik tööd leida, kuid ilmselt tuleb järele anda nii enda egos kui ka väikesa palgaga arvestada," räägib Vahur. "Kes on ikka üle 45-50 ning pole varem välismaal töötanud, sellel on veelgi keerulisem endale püri taga töö leida."

Endine Kesko Foodsi juht Gunnar Kobin meenutab juhtumist Fontese juht Tõnis Arroga, kes tunnistas, et praegu oleks võimalik ühe näpuliigutusega vähemalt 30 endist tippjuhti kuskile direktoriks saada. "Kõik otsivad tööd," ütles Kobin. "Meelikõitvaid konkursse ja võimalusi on Eestis vaid paar korda aastas, välismaal ei oota meie tippjuhid aga keegi."

Kobini sõnul ei piisa välisriigi ette-

võttesse tööle saamiseks ainult CVde saatmisest. "Seda näitab ka Ivar Lukki kogemusest, kes nõnda otsis töökohta," räägib Kobin. Lukk oli Forekspanga juht ja asutaja, hiljem juhtis Tele2 ja pärast sealt lahkumist omandas magistriskraadi Londonis perspektiiviga välismaal tööd saada.

Kobin proovis õrne ka Eesti Posti juhatuse esimehe kohale, kuid ebaõnnestus. Nüüd näeb ta võimalust huvitava pakkumise saabumiseni äraelamiseks ise ettevõtjaks hakkamises.

"Ametis olevad juhid peavad aga arvestama, et kergelt töökohast loobuda on riskantne," ütles Kobin. "Uue koha otsimiseks võib minna isegi paar aastat ja uue töökohta suhtes ollakse ka suhteliselt valivad. Kes on juba suurt ja edukat ettevõtet juhtinud, see naljalt naelavabrikusse tööle ei lähe."

Vastupidiselt Kobinile näeb Kreenholmi juhi kohast Virkebau võimalusi välismaal tööd leida. "Olen saanud välismaalt kolm tööpakkumist," ütles Virkebau ja lisab, et ta on pärast Kreenholmist lahkumist saanud ca 30 tööpakkumist, kuid need kõik ära öelnud.

Virkebau juhib nüüd tööandjate keskkliitu ning kinnitab, et on selle töö-

ga rahul. Ta ütles, et pole aktiivselt ise Kreenholmi juhtimisega samaväärset tööd otsinud, kuid ometi kandideeris koos paljude teiste ekstreemjuhtidega Eesti Posti juhatuse esimehe kohale. Virkebau jõudis konkursil teise vooru.

Ennast ei nimeta aktiivseks töötajaks ka Eesti suurima teki- ja padjatootja ASI Wendre eksjuht Tõnu Laks. Tema töö lõppes Wendres poolteist aastat tagasi ning vahepeal on Laks jõudnud töötada ka ühes puidufirmas. "See koostöö ei sobinud aga kummallegi poolele ja nüüd tegelen ainult oma firmaga," sõnab Laks. "Kuskile ma konkureerinud pole, aga mine tea, mis ette võib veel tulla."

Hästi on läinud rapsiõlivabriku Werol Tehased eksjuhil Raul Kastanil. Kuu aega pärast Werolis töö lõpetamist sõlmis ta lepingu põllumajanduskaupu müüva Leedu firmaga Linax ir Vaza. Kastani ülesanne on korraldada Leedu firma invasioon Eestis. "Tegelekult plaanisin küll keskenduda magistristö kirjutamisele, kuid uue firma turule toomine on ka mu töö teema ning praegu saan kaks asja ühitada," räägib Kastan.

Nii ei istu päris tegevuseta ilmselt ükski endine tippjuht. Leiba teenitakse peamiselt konsultandina või ka oma firmas. Agu Vahur CV-Online'ist aga hoiatab liiga pika pausi pidamise eest: väärtus tööjõuturul hakkab langema aasta-poolteise pikkuse eemaloleku järel.

Äripäeva seminar 28. oktoobril Hotell Viru uues konverentsikeskuses

Muudatused maksuseadustes

Mida toob kaasa uus käibemaksuseadus?
Maksuameti peadirektori nõuniku kt Sirje Pulk

Maksumuudatused aastal 2004
Rahandusminister Taavi Veskimägi

Millest juhindub maksuamet maksu maksajale maksuotsust tehes?
Maksuameti juriidilise osakonna juhataja asetäitja kt Meelis Krautmänn

Milline on viimase aja haldus- ning kohtupraktika? Riigikohtulahendid
Vallaste & Partnerid, PhD Vello Vallaste

Millised muudatused on tulemas sotsiaal- ja tulumaksuseaduses?
BDO juhtiv maksu konsultant Kalle Kägi

Äripäev

Soodushind kuni 22. oktoobrini registreerijatele 2320 krooni (km-ga 2737.60). Hiljem registreerijatele 2900 krooni (km-ga 3422). Registreerimine ja info telefonil 667 0233 (Merle Kumari). www.aripaev.ee/seminar/

toimetaja Kadi Heinsalu, tel 667 0106, e-post kadi.heinsalu@aripaev.ee

Meelis

Virkebau
Kreenholmi eksjuht, praegu tšöandjate keskiidu direktor

Tarmo

Pedjasaar
Tartu Aura veekeskuse endine juhataja

Toomas

Tamsar
Tallinna Kaubamaja eksjuht, praegu OÜ Balti juhtimiskorvententsid juhatuses

Toomas

Kõmmus
Eesti Lootsi endine juht

Kalle

Klõgsk
Hanse Capitali endine juhatuse liige

Mart

Tooming
Hanse Capitali endine juhatuse esimees

Toomas

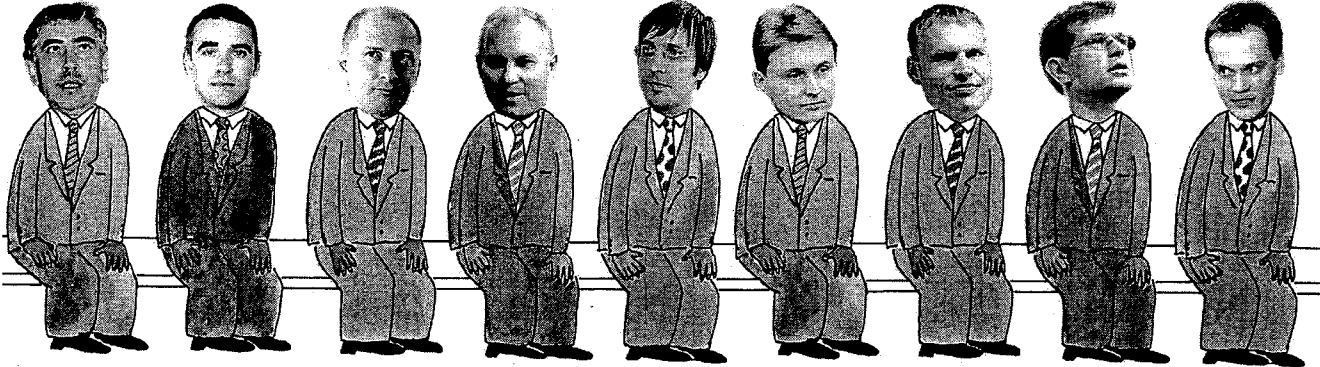
Peterson
lennuametli endine peadirektor

Urmo

Vallner
endine Tallinna Kaubamaja finantsjuht ja Selveri juht, praegu Invicta konsultant

Gerd

Krieger
Hanse Capitali endine juhatuse liige

pink kõigi aegade pikim

Jaani Koppel: tippjuht tekitab tööturul hirmu

"Tallinna jäädes oleks ma sisuliselt prügikasti juures maandunud," tunnistab väikeses Vändra alevikus praksuva kodukamina kõrval istet võtnud Jaan Koppel, mees, kes veel kaks aastat tagasi juhtis mitmemiljardilise aastakäibega ETK kontserni. "Siin on elu palju odavam ja naturaalamajandus aitab ära elada."

Silva Männik
silva.mannik@aripaev.ee

Kaks aastat aktiivselt tööd otsinud mees ei lausu seda kibedusega. Ta võtab elu, nagu see on ja pakatab kadedaks tegevast optimismist. Nõukogude aja lõpus Vändra kooperatiivi edukalt Pärnust iseseisvaks kaubanduskiskjaks kasvatanud kõrge- ma majandusharidusega mees sai pakumise Tallinnas ETK tulevikku kujundada 1998. aastal. Järjekordestest siseintriigidest puretud kontsern leidis endale juhi, kes erinevalt eelmistest ja ka järgmistest juhatustest tegutses põhilikult kirjajärgse kolmeaastase valimistsükli lõpuni. Siis ei osanud ta arvatagi, et pärast kümneaastast rahmeldamist es-

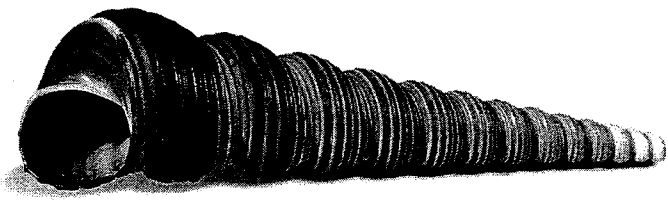
makordselt lubatud puhkus nii pikaks venib. Erinevalt panganduse tegelastest on paljud tööturaks jäänud tippjuhid õhema rasvakihiga. "Meedia närib tippjuhtide lahkumishüvitiste kallal, tavaliselt ei osata aga arvata, et see võib jääda neile viimaseks portsuks," räägib Koppel. "Ka mina oleks oma tänases tarkuses teistiti toiminud ning hüvitise, mis polnud Streimanni omast sugugi halvem, firmasse paigutanud." Praegu pole aga dokumentifotode pildistamisega tegelev äri soovitud pöördeld sisse võtnud. See on pigem halgekassa kaardi kindlustamiseks. Alguses kord kuus ette võetud töötõtsimisvestlused on kasvanud paarile kolmele kuus. Kogemused näitavad, et takistuseks osutuvad hoopis tööandjate kompleksid. Liiga suuri kogemust ja mitmekülgset haridust pigem peijatakse. Ka latti veidi allapoole lastes, kostub vastuseks hirm, et kõrgemat palka pole võimalik maksta "aga 10 000 krooniga ei tule teie ju välja". Mees, kes oma elukvaliteedi väga tugevalt ümber on hinnanud, peab seda mõttetuks. "Isegi paari tuhande krooniga kuus on tulnud hakkama saada." Teda ajab muigele hädaldamine, kuidas mõnel Riigi-

kogu liikmel on sissetulek kuni kaheksa korda langenud. "Minul langes see üle kümne korra, praktiliselt nullini ja annab ka elada." Tšöotsija miinuseks on ka vanus. Näiteks CV Online'i näitsik praagib keskeas mehe juba enne sissusse süvenemist välja. Väikeettevõtete juhid on hirmul, et suuremate kogemuste ja teadmistega juht võtab talt kavalusega firma üle, naerab Koppel. Välismaised suuromaniikud eelistavad aga oma mehi või võtavad siit puhta lehe, millele ise programmeerivad kirjutada. Vanad tegijad kipuvad liiga palju mõtlema ja nende ideedele vastatakse kinga andes, et uuel omanikul sellised asjad "ei ole tapana!" ("ei ole kombeks!" soome keeles - toim.). Koppel on eksperimenteerinud ka sellega, et saadab lakoonilise CV, kus kõik trumbid välja jäetud. "Aga naasklit kaua taskus ei peida," muigab Koppel. Millegipärast tuleb üsna ruttu välja, et miks sa tead spetsiifilisi termineid soome, vene ja inglise keeles ja miks sa tead neid asju, mida omanikud peaks ise teadma. Kuigi Vändra rahulik elu on täiesti nauditav, holab Koppel Tallinna ust veel lahti. Elamiskoht on seal olemas. "Esmaspäevast oleksin ametis," lausub ta.

Vändras elav kunagine ETK juht Jaan Koppel ühendab vana puuküttega pliidi boileriga. "Et mitte Narva polstele nii palju maksta," põhjendab ta. Foto: Andras Kralla

Kõigepealt nähakse pakendit.

Hea pakend kannab endas sõnumit – kutsub ostma ja annab aimu, mida on selle sisu väärt. See on pakendi ülesanne.

Pakendikeskuse ülesanne on teha Sinu elu lihtsamaks. Mida iganes vaja pakendada, leiame Sulle sobilikud lahendused kiirelt ja korrektselt. Meil on Sinu jaoks aega – alati.

- Cash&Carry müügisaalid üle Eesti
- Üle 1000 erineva pakendi
- Ligi 10 aastane kogemus

Infotelefon 605 3000 • www.pakendikeskus.ee

pakendi keskus
hoiame asju koos